

Upřesnění informace

k odhadovanému počtu a distribuci žáků se specifickou poruchou učení a chování

(Příloha materiálu „Kvalifikovaný odhad finanční náročnosti podpůrných opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v ČR“)

V rámci uvedeného materiálu je pro výpočet finanční náročnosti použit počet žáků se specifickou poruchou učení/chování uvedený v materiálu *SPIV Očekávané rozložení četností SPV podle stupňů podpůrných opatření* získané na základě údajů MŠMT k roku 2013. Jedná se o 35 959 žáků.¹⁾ Tito žáci jsou dle platné legislativní úpravy zařazeni do skupiny žáků se zdravotním postižením. Jedná se tedy o žáky s nejzávažnějšími projevy těchto poruch. Tito žáci byli zahrnuti do 3. stupně podpory. Důvodem pro zařazení do 3. stupně je využití podpůrných opatření ve 3. stupni

- a) u žáků se specifickými poruchami učení se jedná zejména o
  - nutnost úpravy hodnocení výsledků a průběhu vzdělávání vyžadující úpravu školního řádu (§ 30 odst. 2 školského zákona)
  - nutnost úpravy obsahu vzdělávání ve vybraných předmětech ve smyslu dílčí redukce vzdělávacího obsahu (typicky v českém a cizím jazyce)
  - vzdělávání s využitím individuálního vzdělávacího plánu
  - zařazení reedukační péče
  - speciální didaktické a kompenzační pomůcky

- b) u žáků se specifickými poruchami chování se jedná zejména o
  - služby asistenta pedagoga
  - úpravu rozsahu práce a časového režimu výuky

Všechna výše uvedená opatření jsou v současné době užívána ve prospěch těchto žáků (ne nezbytně všechna najednou a u všech žáků). I po přijetí nové právní úpravy bude třeba podporu těmto žákům přinejmenším zachovat ve stávající kvalitě.

Na rozdíl od materiálu *SPIV Očekávané rozložení četností SPV podle stupňů podpůrných opatření*, který počet žáků se SPUCH v míře zdravotního postižení uvádí napříč stupni 1 až 3, v materiálu *SPIV Nacelení podpůrných opatření* uveden identický počet žáků (35 959) také ve 2. stupni podpory. V tomto případě se jedná o žáky se SPUCH v míře zdravotního znevýhodnění – tzv. žáky „zohledňované“ či „tolerované“, jejichž obtíže nejsou natolik závažné, aby byly dle současné legislativy považovány za zdravotní postižení, resp. se jedná o žáky, jejichž potíže mohou být sice shodné s projevy žáků se SPUCH v míře zdravotního postižení, diagnosticky je však nebylo možné stanovit (např. nebyl zjištěn stanovený rozdíl mezi čtenářským kvocienem a inteligenčním kvocienem žáka, žák má hodnotu IQ v pásmu 90 – 80, a nebylo tedy možné přidělit diagnózu dyslexie apod.).

Tito žáci vyžadují podporu, která přesahuje možnosti podpůrných opatření 1. stupně.

- a) u žáků se specifickými poruchami učení se jedná zejména o
  - nutnost úpravy hodnocení výsledků a průběhu vzdělávání vyžadující úpravu školního řádu (§ 30 odst. 2 školského zákona)
  - vzdělávání s využitím individuálního vzdělávacího plánu
  - zařazení reedukační péče
- b) u žáků se specifickými poruchami chování
  - asistent pedagoga
  - úprava rozsahu práce a časového režimu výuky

Na vzdělávání těchto žáků v současné době nejsou poskytovány finanční prostředky formou příplatku k normativu, přesto školský zákon stanoví, že při vzdělávání těchto žáků lze využít služeb asistenta pedagoga a zpracovat pro ně individuální vzdělávací plán.

Počty těchto žáků - uvažovaných do 2. stupně podpůrných opatření - doposud nebyly sledovány, z dílčích šetření provedených pracovníky MŠMT v roce 2009 vyplývá, že počet těchto žáků ve školách je cca 1, 5 až 2 x vyšší, než počet žáků se SPUCH v míře zdravotního postižení. Protože však nebylo možné stanovit přesnější odhad, je počítáno s identickým počtem žáků, jako ve 3. stupni podpory.

Je zřejmé, že u skupiny žáků se SPU ve 2. stupni podpory půjde zejména o poskytování podpůrných opatření v tomto stupni bez normované finanční náročnosti (úprava metod a forem výuky, úprava hodnocení, modifikace obsahu vzdělávání apod.). Výjimkou je zařazení minimálního hodinového rozsahu reedukační péče (může být také skupinová), která reaguje na deficity dílčích funkcí podmiňujících osvojování školních dovedností, které jsou u žáků s touto diagnózou přítomny.

U žáků se SPCH bude spíše třeba zajistit služby tzv. sdíleného asistenta pedagoga (minimální týdenní hodinová dotace na jednoho žáka).

Je pravděpodobné, že skupina žáků se SPUCH se bude do určité míry překrývat s žáky s potřebou podpory v důsledku sociálního znevýhodnění i s žáky s oslabením kognitivního výkonu. Do jaké míry to tak bude, ukáže praxe následujících let.

¹⁾ K tomu pozn. V rámci projektu SPIV (řeší UP Olomouc a ČvT, o.p.s.) není tematika žáků se SPUCH řešena. Proto očekávaný počet vycházel ve zmíněném materiálu ze statistických ročenek resortu školství. Z nich vyplývá, že ve školním roce 2012/2013 bylo SPUCH celkem 38958 – ovšem pouze v ZŠ. Cca je jich 8000 ještě v SŠ. Ve školním roce 2013/2014 bylo 35147 dětí s SPU a 5440 SPCH v ZŠ - tedy 40 587!. Navíc v materiálu „Očekávané rozložení četnosti“ je údaj 35 959 žáků uveden souhrnně za stupně 1 až 3. V tehdejší modelaci – a ve vztahu k úkolům projektu – nebylo možné ani potřebné modelovat další varianty. Zejména je třeba říci, že právě žáci se SPU i SPCH jsou podle stávající legislativy často „jen“ zdravotně znevýhodněné – a tito se vůbec ve statistice neobjevovali. Proto stávající údaj u žáků se SPU i SPCH představuje kvalifikovaný odhad „skutečnosti“ v daném segmentu.